

Likabehandlingsplan för grundskolan och fritidshem på Sjöboskolan LÅ 14/15

Del 1

Sjöboskolans plan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, samt åtgärder för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering och kränkande behandling

Planen innehåller 2 delar.

Del 1: Bakgrund och definitioner. Del 1 revideras i september varje läsår.

Del 2: Sjöboskolans handlingsplan för att förebygga och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Del 2 upprättas i september, följs upp i februari och utvärderas i maj/juni.

Bakgrund

FN:s Barnkonvention

Artikel 2 Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Diskrimineringslag (SFS 2008:567)

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen

1 kap 5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Lgr11

Kap 1 Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Kap 2.1 Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde.

Alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper.

Läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är en handling eller struktur som utestänger en person på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Dessa är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med **direkt diskriminering** menas att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön.

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse som verkar vara neutral men som i praktiken missgynnar en elev med t.ex. viss etnisk tillhörighet eller religion.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker en elevs värdighet. En kränkning kan vara:

fysisk: såsom att bli utsatt för slag och knuffar

verbal: såsom att bli hotad, att bli kallad för kränkande ord

psykosocial: såsom att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, göras till åtlöje

text eller bildburen: såsom klotter, sms, chat, via internet

Mobbning

Med mobbning avser vi upprepande kränkningar samt att det råder en obalans i makt mellan den som kränker och den som kränks.

Trakasserier

Trakasserier är en kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Medverkan vid framtagandet av planen

Elever:

Nulägesanalysen tas fram genom att varje klass genomför en trygghetsvandring där eleverna ger sina synpunkter på trygghet och otrygghet under skoldagen.

Varje klass lämnar synpunkter på möjliga åtgärder.

Information som framkommit vid skolsköterskans hälsosamtal används vid nulägesanalysen.

Alla klasser arbetar med Likabehandlingsplanen med målet att alla elever ska vara väl medvetna om den.

Föräldrar:

En sammanställning av trygghetsvandringen som eleverna genomfört presenteras för föräldrarådet. Representanterna där lämnar synpunkter på möjliga åtgärder.

Likabehandlingsplanen diskuteras vid föräldrarådsmöte.

Likabehandlingsplanen finns på skolans hemsida. Rektor informerar om det i ett Skolnytt som går hem till alla föräldrar.

Personal:

En sammanställning av trygghetsvandringen som eleverna genomfört presenteras för samtliga personalgrupper. Arbetslagen lämnar synpunkter på möjliga åtgärder.

Likabehandlingsplanen upprättas utefter de synpunkter som inkommit.

Del 2

Sjöboskolans vision

På vår skola ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling

Övergripande mål

Att eleverna upplever meningsfulla sammanhang, glädje och delaktighet samt att miljön är trygg och vänskaplig.

Främjande åtgärder, med fokus på att förstärka det positiva och lägga en grund som motverkar diskriminering och kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna:

Ålder: Alla klasser finns representerade och har yttranderätt i lagråd och elevråd. Oavsett ålder väger allas ord lika tungt. All personal ansvarar.

Kön: Likabehandlingsarbete i tjej/killgrupper, tjejers och killars lika värde och lika rättighet till utrymme i vår verksamhet. Likabehandlingsteam och personal ansvarar. Arbete med språkbruk i klasserna/fritidsavdelningarna. All personal ansvarar.

Etnisk: Respektera olikheter och uppmärksamma likheter. Vi ser elevernas olika etniska bakgrunder som en tillgång i vårt arbete. All personal ansvarar.

Religion/trosuppfattning: Avslutningarna är icke konfessionella, respektera att elever inte deltar i vissa aktiviteter av dessa orsaker. Vi ser elevernas olika trosuppfattningar som en tillgång i vårt arbete. Rektor och all personal ansvarar.

Sexuell läggning/könsöverskridande identitet: I sexualundervisningen undervisa om olika sexuella läggningar och könsöverskridande identiteter samt arbeta för att skapa förståelse för dessa. Vid alla tillfällen då ämnet kommer upp, arbeta för en ökad förståelse. All personal ansvarar.

Funktionshinder: Arbete i alla klasser/på fritidsavdelningarna för ökad förståelse för människor med funktionshinder och för inkludering av alla elever. Vi arbetar för att göra skolan tillgänglig och delaktig för alla. All personal ansvarar.

Exempel på främjande arbete:

Klasserna har livskunskapslektioner varje vecka.

Trygghetsvandring genomförs i alla klasser under första halvan av höstterminen. Den följs upp i februari och utvärderas i maj.

Klasslärare pratar med klassen om att alla elever kan vända sig till vem som helst ur personalen vid bekymmer eller om han/hon känner sig otrygg.

Elevhälsans funktioner och tillgänglighet är väl kända av alla elever.

Alla klasser har klassråd och deltar i lagråd, samt kost- och lokalaråd och elevråd.

Skolsköterskan har hälsosamtal med alla elever i åk 4 varje höst.

Det finns riktlinjer för tillsynen som efterlevs och som är väl kända av personalen.

Det finns scheman för användandet av fotbollsplanerna.

Personalen ser allvarligt på nätmobbning och rapporterar kända fall till likabehandlingsteamet för utredning.

All personal ingriper när de ser någon elev som uppträder olämpligt. Klasserna påminns om vikten av att respektera alla vuxnas tillsägelser.

Incidentrapport skrivs när elev allvarligt bryter mot ordningsreglerna. Incidentrapporten hanteras efter de rutiner som finns uppskrivna i den.

Ärendegång vid misstänkta fall av kränkningar

Sjöboskolans likabehandlingsteam:

Elisabet Bergenholtz, kurator

Annelie Hjelte, fritidsledare

Hur upptäcker vi trakasserier och kränkande behandling?

Alla elever, all personal, alla föräldrar informeras om likabehandlingsplanen och ombeds att i varje fall av misstänkta kränkningar kontakta likabehandlingsteamet eller den personal som arbetar närmast berörd elev.

Hur utreder och åtgärdar vi trakasserier och kränkande behandling?

1. Två personer ur likabehandlingsteamet samtalar enskilt med den utsatte eleven.
2. Samma vuxna samtalar enskilt med den/de som utsatt eleven, utan förvarning.
3. En handlingsplan upprättas av teamet.
4. De inblandades föräldrar kontaktas per telefon och informeras om situationen.
5. Klasslärare får information om handlingsplanen. Likabehandlingsteamet ansvarar.
6. Ärendet följs upp med nya möten av teamet.
7. Varje enskilt ärende som likabehandlingsteamet arbetar med bedöms och åtgärdas utifrån de omständigheter som kommer fram vid utredningen.
8. Likabehandlingsteamet återkopplar till klasslärare och berörda föräldrar vid avslutning av ärendet samt vid behov, under arbetets gång.
9. Likabehandlingsteamets arbete dokumenteras och förvaras enligt rutiner för sekretessbelagt material.
10. Likabehandlingsteamet utvärderar sitt arbete efter varje termin. Personal på skolan och arbetsledning utvärderar likabehandlingsteamets arbete i slutet av varje läsår.

Om någon i personalen misstänks för att ha utsatt ett barn eller en elev för trakasserier eller kränkande behandling görs utredningen av rektor.

Utvärdering av Likabehandlingsplanen 2013/2014

Mål

Utvärdering

Eleverna känner sig trygga i omklädningsrummen.

Omklädningsrummen upplevs fortfarande som otrygga av en del elever. Nya mål sätts i planen för 2014/2015.

Eleverna känner sig trygga på hela skolgården på rasterna.

En del elever upplever fortfarande en otrygghet på delar av skolgården. Vi fortsätter att arbeta för ökad trygghet på rasterna.

Skolan har tydliga regler, som alla vet om, kring leken vid rutschkanan.

De yngre eleverna tycker fortfarande att regler inte följs då man leker vid rutschkanan.

Fotbollsschemat ska vara genomtänkt och informerat om i alla klasser.

Vissa klasser anser att fotbollsschemat inte följs. Schemat finns och är reviderat efter nya behov.

Åtgärder som har målsättningen att öka tryggheten på Sjöboskolan under läsåret 14/15

Nuläge	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Uppföljning
Det är bråk i omklädningsrummen.	Eleverna känner sig trygga i omklädningsrummen.	schema för klasserna i omklädningsrummen ökad tillsyn	idrottslärare idrottslärare och annan personal närvarande vid idrottslektion	februari 2015 och maj 2015
Elever upplever att personal som har rasttillsyn står och pratar med varandra i stället för att vara aktiva med eleverna. Lilla skolgården nämns som en plats som känns osäker.	Eleverna känner sig trygga på hela skolgården på rasterna. Eleverna upplever att personal som har rasttillsyn är aktiva på rasterna.	Uttalat uppdrag till personalen att ha tillsyn på hela skolgården samt att vara aktiva under tillsyn. Elever uppmanas söka upp personal som har rasttillsyn om det blir bråk.	personal som har rasttillsyn klasslärare	januari 2015 och maj 2015
Elever tycker att det är stökigt runt rutschkanan vid kullen.	Skolan har tydliga regler, som alla vet om, kring leken vid rutschkanan.	Samtal i klasserna (klassråd och lagråd) om vilka regler som gäller vid rutschkanan. Personal som har rasttillsyn hjälper eleverna att efterleva reglerna.	arbetslagen	januari 2015

Övriga rutiner

Upprättade dokument kring likabehandlingsarbete, så som likabehandlingsplan, sammanställning av trygghetsvandringen, ordningsregler och instruktioner kring rasttillsyn, samlas i PingPong under SJ Personalrum, dokument, Likabehandlingsarbete. Rektor ansvarar för att detta görs.

Huvudmannens rutiner i arbete mot diskriminering och kränkande behandling finns i bilaga 1.

Enligt Skollagen 6 kap 10 § är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor använder en särskild blankett för det (se bilaga 2).

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vid återkommande signaler om kränkande behandling skall en allsidig och grundlig utredning omedelbart genomföras. Utredningen skall dokumenteras skriftligen. Huvudmannen kan delegera genomförandet av utredningen till rektor eller annan personal. I de fall huvudmannen delegerar genomförandet av utredningen till rektor eller annan personal skall en återrapportering ske till huvudmannen inom 5 arbetsdagar. När utredningen är genomförd skall den delges huvudmannen skriftligen. Rektor ansvarar för att detta görs.

De åtgärder som vidtas ska bygga på en analys av resultatet av utredningen. Åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna varit otillräckliga måste andra eller kompletterande insatser genomföras tills dess att situationen är varaktigt löst. Uppföljning och utvärderingen skall dokumenteras skriftligen. Den skriftliga dokumentationen skall delges huvudmannen. Rektor ansvarar för att detta görs.

Rutiner i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enligt Skollagen 6 kap 8§ ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Varje enskild skola i Borås Stad upprättar årligen en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Skolorna följer Skolverkets *Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (2012)*.

Upprättade planer sparas digitalt på gemensam Ping-Pong. Rektor ansvarar för att planen sparas. Rutiner för detta ska finnas med i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Huvudmannen granskar årligen planerna för att säkerställa att rutiner för utredning och åtgärder mot kränkande behandling finns med i skolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling. Granskningen skall dokumenteras av huvudmannen. Områdeschefen ansvarar för att detta görs.

Huvudmannens rutiner enligt detta dokument, skall finnas med som bilaga i skolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Enligt Skollagen 6 kap 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Varje skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling ska innehålla rutiner för personalens anmälningsskyldighet till rektor. När rektor får kännedom om att en elev upplever sig kränkt ska detta omgående anmälas till huvudmannen. Rektor använder särskild bifogad blankett för detta. Även rutiner för rektors anmälningsskyldighet skall beskrivas i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Omständigheterna kring den upplevda kränkningen skall skyndsamt utredas. Vid återkommande signaler om kränkande behandling skall en allsidig och grundlig utredning omedelbart genomföras. Utredningen skall dokumenteras skriftligen. Huvudmannen kan delegera genomförandet av utredningen till rektor eller annan personal. I de fall huvudmannen delegerar genomförandet av utredningen till rektor eller annan personal skall en återrapportering ske till huvudmannen inom 5 arbetsdagar. När utredningen är genomförd skall den delges huvudmannen skriftligen. Rektor ansvarar för att detta görs. Rutiner för återrapportering till huvudmannen skall framgå i skolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling.

De åtgärder som vidtas ska bygga på en analys av resultatet av utredningen. Åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna varit otillräckliga måste andra eller kompletterande insatser genomföras tills dess att situationen är varaktigt löst. Uppföljning och utvärderingen skall dokumenteras skriftligen. Den skriftliga dokumentationen skall delges huvudmannen. Rektor ansvarar för att detta görs. Rutiner för detta skall finnas med i varje skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Utvärdering av Borås stads rutiner

Rutinerna ska utvärderas årligen, i samband med läsårets start. Områdescheferna i respektive stadsdel ansvarar för att detta görs.

Borås Stad, rutiner gällande rektors skyldighet att anmäla kränkande behandling till huvudmannen

Skollagen 6 kap. 10 §

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. **En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.** Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

När rektor får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, ska rektor anmäla detta till huvudmannen.

Nedanstående uppgifter fylls i digitalt och dokumentet sändes via e-post till Områdeschef. Blanketten ligger även på Ping-Pong.

Skola	Elevens namn
Vad har framkommit	
Datum	Har skolan påbörjat utredning Ja ☐ Nej ☐